Universitatea Ștefan cel Mare Suceava

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social Politice
Domeniul de studii	Relaţii Internaţionale şi Studii Europene
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Relaţii Internaţionale şi Studii Europene

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Drept internațional și comunitar				
Anul de studiu	II	Semestrul	4	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoria formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DF
	Categoria de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA – facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.Studiu individual	41
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II+III)	41
Total ore pe semestru (I.b+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Competențe specifice acumulate

Competențe transversale	CT 1: Vorbește mai multe limbi străine. 1 credit
Competențe profesionale	CP 7. Dezvoltă relații internaționale. 1 credit. CP18. Desfășoară interviuri de cercetare. 2 credite.

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
C6: Studentul/Absolventul recunoaște, analizează și explică activitățile politice, planurile și intențiile unui guvern pentru o sesiune legislativă pentru cauze concrete. C7: Studentul/Absolventul recunoaște, analizează și explică diversele ideologii politice care reprezintă un set de idei, principii, simboluri, mituri și doctrine etice, care sunt urmate de indivizi, grupuri, clase sau instituții și oferă o explicație cu privire la modul în care ar trebui să funcționeze o societate.	A5: Studentul/Absolventul dezvoltă și demonstrează cunoașterea aprofundată și înțelegerea complexă a unui anumit domeniu de cercetare, inclusiv a cercetării responsabile, a principiilor etice și de integritate științifică în materie de cercetare, respectul vieții private și a cerințelor RGPD, legate de activitățile de cercetare dintr-o anumită disciplină. A6: Studentul/Absolventul elaborează documente de cercetare sau susține prezentări pentru a raporta rezultatele unui proiect de cercetare și analiză desfășurat, indicând procedurile de analiză și metodele care au	R3: Studentul/Absolventul identifică, prin apel la gândirea critică, punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor. R4: Studentul/Absolventul pronunță si apără hotărâri pe baza dovezilor interne și a criteriilor externe. Evaluează critic credibilitatea și fiabilitatea informațiilor înainte de a le utiliza sau de a le transmite altora. Dezvoltă o gândire independentă și critică. R7: Studentul/Absolventul este în măsură să evalueze și să analizeze informațiile și sursele acestora. Studentul/Absolventul demonstrează capacitate de a accesa și de a avea o înțelegere critică atât a formelor tradiționale, cât și a celor noi de mass-media, precum și a rolului și funcției acestora în societățile democratice.

	condus la rezultatele respective, precum și posibile interpretări ale rezultatelor.	

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea, înţelegerea şi însuşirea problematicii dreptului internațional și a dreptului Uniunii Europene, a normelor și conceptelor de bază din domeniu.

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Noţiuni introductive. Dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene. Tratatele constitutive ale UE și arhitectura sistemului european.	2	Prelegerea, ghidul de studii, conversaţia euristică, modelarea didactică, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei, exerciţiul, problematizarea	
Specificul, ordinea juridică și principiile UE: supremația, caracterul direct aplicabil, efectul direct. Principiile competenței de atribuție, subsidiarității și proporționalității.	2		
Izvoarele dreptului UE (1) : dreptul primar, dreptul derivat, ierarhia normelor de drept european.	2		
Izvoarele dreptului UE (2):principiile generale ale dreptului, convențiile încheiate de CE și preluate de UE, jurisprudența CJUE. Obiectivele UE.	2		
Cadrul instituțional al UE(1) : principii de organizare: instituții, organisme și organe. Parlamentul European. Consiliul European. Consiliul. ComisiaEuropeană.	2		
Cadrul instituțional al UE (2): CJUE. Curtea de Conturi. BCE. Organele consultative ale UE. Procesul legislative si decisional în cadrul UE.	2		
Curtea de Justiție a UniuniiEuropene. Temei juridic, organizare, competență.	2		
Contenciosul UE. Categorii de acţiuni şi excepţii.	2		
Tribunalul UE. Funcțiile CJUE în dreptul internațional.	2		
Dreptul material al UE (1) : libera circulație a mărfurilorși a persoanelor în UE.	2		
Dreptul material al UE (2) :dreptul de stabilire și libera prestare a serviciilor. Libera circulație a capitalurilor. Regulile privind concurența în cadrul UE.	2		
Dreptul relațiilor internaționale al UE: aspecte generale. UE și dreptul internațional.	2		
Domeniile de acțiune externă ale UE. Politica externăși de securitate comună.	2		
UE, subiect de drept internațional. Cetățenia UE. Elemente de drept administrativ european.	2		

Bibliografie minimală recomandată

Achimescu, Carmen, Gâlea, Ion, *Drept internațional public*, ed. Hamangiu, 2023

Andreșan-Grigoriu, Beatrice, Ștefan, Tudorel, *Tratatele Uniunii Europene*, versiune consolidată, București, Editura Hamangiu, 2018.

Blin, O., *Droit institutionnel, matériel et contentieux de l'Union européenne*, 5e édition, éd. Bruylant, coll. Paradigme, 2022.

Coman, Florian, Gal, Eva, *Drept internațional public*, ed. a 4-a, București, ed. Pro Universitaria, 2018.

Craig, Paul, De Búrca, Gráinne, *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină*. Ediția a VI-a, București, Editura Hamangiu, 2017

Decaux, E., De Frouville, O., *Droit international public*,13e ed., Lefebvre Dalloz, 2023.

Diaconu, Nicoleta, *Dreptul Uniunii Europene. Politicile Uniunii Europene*, București, Editura Universul Juridic, 2017.

Dumitrașcu, Mihaela-Augustina, *Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia*, ed. a II-a revăzută și actualizată, București, Editura Universul Juridic, 2015

Dupuy, Pierre-Marie, Kerbrat, Yann, *Droit international public*, 16e edition remaniée, Dalloz, 2022.

Fábián, Gyula, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. a 2-a, București, Editura Hamangiu, 2018

Fuerea Augustin, *Manualul Uniunii Europene*, ed. 6-a, București, Editura Universul Juridic, 2016

Fuerea, Augustin, *Dreptul Uniunii Europene – principii, acțiuni, libertăți*, București, Editura Universul Juridic, 2016

Hartley, Trevor C., *The Foundations of European Community Law*, 8th ed., Oxford, Oxford University Press, 2014

Miga-Beșteliu, Raluca, *Drept internațional public*, 2 vol., ed. a 3-a, Bucureşti, Editura C.H. Beck, 2014

Militaru, Ioana Nely, *Dreptul Uniunii Europene. Cronologie. Izvoare. Principii. Instituții. Piața internă a Uniunii Europene. Libertățile fundamentale*, ediția a 3-a, București, Editura Universul Juridic, 2017

Năstase, Adrian, Aurescu, Bogdan, *Drept internațional public. Sinteze*, Ediţia a 9-a, Bucureşti, Editura C.H. Beck, 2018.

Potincu, Cristian- Romeo, Potincu, Laura, Dreptul Uniunii Europene, evoluție a dreptului comunitar. Interferențe juridice și economice în comerțul din România, stat membru al Uniunii, ed. C.H. Beck, 2021;

Șandru, Daniel-Mihail, *Dreptul Uniunii Europene. Jurisprudență și legislație,* ed. a II-a, Bucureşti, Editura Universitară, 2012

Sensburg, Patrick Ernst, *Manual de dreptul Uniunii Europene*, ed. C.H. Beck, 2022;

Sur, Serge, Combacau, Jean, *Droit international public*, 12e éd, L.G.D.J., 2016.

Tofan, Mihaela, Verga, Crina Mihaela, Drept instituțional al Uniunii Europene, ed. C.H. Beck, 2023;

Vlădoiu, Nasty M., *Drept internațional public*, ed. Universul Juridic, București, 2021.
Zaldea, Teodora-Elena, *Procesul legislativ al Uniunii Europene. Scurtă incursiune în laboratoarele adoptării legislației europene*, Iași, Institutul European, 2017
Jurisprudența și documentele Curții Internaționale de Justiție (online pe site-ul www.icj-cij.org) și CEDO (https://www.echr.coe.int)

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv. Prezentarea tematicii şi a bibliografiei. Consideraţii metodologice.	2	Metodele învăţării gândirii critice şi prin cooperare, comentariul de jurisprudență, cercetarea – întocmire glosar de termeni juridici, comparaţia, problematizarea, fișe de prezentare, demonstraţia, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei, referatul	
Elaborarea deciziei în UE. Aplicarea dreptului Uniunii Europene: mijloace procesuale în fața instanțelor naționale.	2		
Sistemul instanţelor internaţionale. Importanţa instanţelor în dreptul comunitar şi internaţional contemporan pentru sistemul relaţiilor internaţionale.	2		
Curtea Internaţională de Justiţie. Aspecte introductive. Organizare. Competenţă. Procedură. Jurisprudenţă.	2		
Drepturile omului în acorduri internaționale. *Carta Internațională a Drepturilor Omului*; *Convenția Europeană a Drepturilor Omului*; *Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene*.	2		
Curtea de Justiţie a Uniunii Europene (I). Aspecte introductive. Organizare. Competenţă.	2		
Curtea de Justiţie a Uniunii Europene (II). Procedură. Jurisprudenţă.	2		

Bibliografie minimală recomandată

Achimescu, Carmen, Gâlea, Ion, *Drept internațional public*, ed. Hamangiu, 2023
Andreșan-Grigoriu, Beatrice, Ștefan, Tudorel, *Tratatele Uniunii Europene*, versiune consolidată, București, Editura Hamangiu, 2018.
Blin, O., *Droit institutionnel, matériel et contentieux de l'Union européenne*, 5e édition, éd. Bruylant, coll. Paradigme, 2022.
Coman, Florian, Gal, Eva, *Drept internațional public*, ed. a 4-a, București, ed. Pro Universitaria, 2018.
Craig, Paul, De Búrca, Gráinne, *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină*. Ediția a VI-a, București, Editura Hamangiu, 2017
Decaux, E., De Frouville, O., *Droit international public*,13e ed., Lefebvre Dalloz, 2023.
Diaconu, Nicoleta, *Dreptul Uniunii Europene. Politicile Uniunii Europene*, București, Editura Universul Juridic, 2017.
Dumitrașcu, Mihaela-Augustina, *Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia*, ed. a II-a revăzută și actualizată, București, Editura Universul Juridic, 2015
Dupuy, Pierre-Marie, Kerbrat, Yann, *Droit international public*, 16e edition remaniée, Dalloz, 2022.
Fábián, Gyula, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. a 2-a, București, Editura Hamangiu, 2018
Fuerea Augustin, *Manualul Uniunii Europene*, ed. 6-a, Bucureşti, Editura Universul Juridic, 2016
Fuerea, Augustin, *Dreptul Uniunii Europene – principii, acțiuni, libertăți*, București, Editura Universul Juridic, 2016
Hartley, Trevor C., *The Foundations of European Community Law*, 8th ed., Oxford, Oxford University Press, 2014
Miga-Beşteliu, Raluca, *Drept internațional public*, 2 vol., ed. a 3-a, Bucureşti, Editura C.H. Beck, 2014
Militaru, Ioana Nely, *Dreptul Uniunii Europene. Cronologie. Izvoare. Principii. Instituții. Piața internă a Uniunii Europene. Libertățile fundamentale*, ediția a 3-a, București, Editura Universul Juridic, 2017
Năstase, Adrian, Aurescu, Bogdan, *Drept internațional public. Sinteze*, Ediția a 9-a, Bucureşti, Editura C.H. Beck, 2018.
Potincu, Cristian- Romeo, Potincu, Laura, Dreptul Uniunii Europene, evoluție a dreptului comunitar. Interferențe juridice și economice în comerțul din România, stat membru al Uniunii, ed. C.H. Beck, 2021;
Șandru, Daniel-Mihail, *Dreptul Uniunii Europene. Jurisprudență și legislație,* ed. a II-a, Bucureşti, Editura Universitară, 2012
Sensburg, Patrick Ernst, *Manual de dreptul Uniunii Europene*, ed. C.H. Beck, 2022;
Sur, Serge, Combacau, Jean, *Droit international public*, 12e éd, L.G.D.J., 2016.
Tofan, Mihaela, Verga, Crina Mihaela, Drept instituțional al Uniunii Europene, ed. C.H. Beck, 2023;
Vlădoiu, Nasty M., *Drept internațional public*, ed. Universul Juridic, București, 2021.
Zaldea, Teodora-Elena, *Procesul legislativ al Uniunii Europene. Scurtă incursiune în laboratoarele adoptării legislației europene*, Iași, Institutul European, 2017
Jurisprudența și documentele Curții Internaționale de Justiție (online pe site-ul www.icj-cij.org) și CEDO (https://www.echr.coe.int)

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Evaluare finală	• cunoaşterea semnificaţiei terminologiei de bază a disciplinei; • abilităţi, cunoştinţe însușite şi corect argumentate; • cunoaşterea prevederilor de bază din dreptul institutional și material european.	Examen	50%
Evaluare pe parcurs	• capacitatea de a interpreta fenomene, acțiuni și documente de drept internațional și european; • participarea activă la toate seminariile;	Dezbateri, prezentarea unui referat, fișă recapitulativă,	50%

	• prezentarea a minimum un referat pe teme de drept european și a unei fișe recapitulative a tratatelor UE/ a unui comentariu de decizie CJUE; • parcurgerea bibliografiei.	comentarii de jurisprudență UE, teste docimologice.	

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
21.09.2026	Lect. univ. dr. Marie Leonte	Lect. univ. dr. Marie Leonte

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
25.09.2026	Conf. univ. dr. Radu Florian Bruja

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
25.09.2026	Prof. univ. dr. Gheorghe Onișoru

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
25.09.2026	Prof. univ. dr. Florin Pintescu